

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Orationibus Iaculatoriis Libri IV. Ascetici, Seu ad exercitationem spectantes

Balinghem, Antoine de

Antverpiae, 1618

Cap. XI. Quæ ex iaculatorijs extra dictas vsurpandæ crebrius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51085)

CAPV T XI.

*Quæ ex iaculatorijs extrà dictas
vsurpanda crebrius.*

HACTENVS dictum aspirationibus iis, quæ tum ab oratione dominica, tum à suorum cuiusque peccatorum recordatione peruntur, frequentiore vsu exercitioq; consuescendum. Quod idem spiritualis disciplinæ periti intelligi volunt de aspiratione illa, qua profitemur nos omnibus in rebus Dei gloriam honoremque, non nostra commoda aut voluptatem sequi. Quæ eadem est D. Pauli sententia: *sive manducatis (inquit) sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.* Quærit autè D. Basilius in breuioribus regulis, quomodo quis manducat & bibit ad gloriam Dei? Respondet, si hæc ad laudem Dei referat, nihil sollicitus de cibi voluptate, sed eam ipsam quam percipit ad Dei gloriã & obsequium ordinet. Alio quodam loco non explanat solum, quomodo huic seu præcepto seu consilio Apostolico, in his duobus naturæ officijs cibo & potione faciamus satis, sed id ipsum tradit de qualibet ferè alia vitæ actione. Accumbens (sic enim loquitur) mensæ, ora: esitans panem, largitori gratiam rependito: bibis vinû, memento

1. Cor.
10. 31.

Regula
196.

Homi-
lia in
Iulitam
marty-
rem.

mento eius, qui tibi illud dedit ad lætitiã, & infirmitatum solamen: tunicam indueris, gratias agito benigno datori: suspicis in cælum & in syderum pulchritudinem, procide Deo & cole eum, qui cuncta hæc in sapientia condidit. Pari modo oriente sole & occidente, in somno & vigilia, Deo gratias age, qui hæc omnia ad tuum commodum creauit, & ordinauit vt creatorem agnoscas, ames & laudes.

Haëtenus Basilius. Qui quidem Apostolicum præceptum contineri vult duobus hisce capitibus, vel gratiarum actione, vel omnium quæ à nobis nascuntur relatione ad diuinam gloriam. Atque aspiratio à posteriore capite ducta, si nihil melius occurrat, sic formari possit.

Te vnum ô Deus meus maioremq; tuam gloriam specto in hoc opere, in hoc sermone, hoc in negotio. Illud aggredior vt tibi placeã, vt tibi gratificer, quòd probè intelligam eo te capi & oblectari. Ad illud me accingo, quia ita vis à me fieri. Idem mihi tecum in omnibus velle est & nolle, eadẽ sententia, eadem oblectatio, quod tibi voluptati est, & mihi; viuo si tibi viuam, si tibi obsequi possum: perij si mihi aufertur occasio tibi ad nutum seruiendi.

Et vt ad ea sigillatim naturæ officia, de quibus Apostolus, pariter veniamus, Aspirationum

tionum quidem, quæ ab eis ducuntur, hoc statuo qualecumque paradigma. Utinam mihi liceret, mi Domine, vitam hanc transigere absque omni cibo & potu: O quando de hisce necessitatibus erues me? Quando dabitur edere de ligno vitæ quod est in paradiso Dei mei? Quando dabitur gustare manna absconditum, quod nemo scit, nisi qui accipit? Sed dum hæc cælestes epulæ differuntur, vis & iubes vt hisce terrenis corpus foueam, vitamque sustentem: Id pariter volo, quia idem tu vis: & voluntas tua mihi melle omni & fauo dulcior. Volo autem non sicut equus & mulus, quibus non est intellectus, edere & bibere: sed Christiano more: cibumque sumere in animo est, tamquam pharmacum; necessitatis gratia non voluptatis: Quis mihi huius dabit nullum habere sensum, nõ magis quam si essem aut truncus aut rupes? Sed quoniam hunc qualiscumque sensum voluptatis hisce naturæ officijs inditum voluisti, vt ab ea homo tamquam illecebra stimularetur ad cibum; perplacet mihi tua sanctissima voluntas, prudentissimumque consilium. Aliàs multò malle omni hinc carere voluptate (cùm eius percipiendæ tempus nondum aduenerit beatæ vitæ reseruatum) volo tamen ea ipsa moueri & affici, quia ita vis, & quoniam ita tibi visum est: omnia ad tui nominis gloriam, laudem, honoremque refe-

referendo, cui vni omnia mea seruire & famulari vnicè exopto.

Et quoniam B. Apostolus præscribit vt quæcumque à nobis proficiuntur opera, Dei Opt. Max. gloriam spectent, & cogitationes animique motus omnes sint quædam etiam mentis opera: non abs re fuerit suggerere quemadmodum etiam in his Dei honorem, non ipsi nos, nostraque commoda consecretemur. Res est eo subtilioris difficiliorisque considerationis quàm superior, quo magis latent abditæ, minúsque sese produnt actiones mentis quàm corporis; Surrepunt frequentissimè minus assuetis inuigilare animi sui motionibus, occulta quædam & inania gaudia de rebus bene impræsentiarum gestis, de fauore & laude hominum, de honore, de re familiari ampla & copiosa, de sanitate, de viribus corporis, de ingenij acumine & præstantia, de bona indole, de oblectatione spiritali, cælesti lumine, aut simili quopiam Dei munere, de virtutis actione, de victoria contra dæmonem aut carnis stimulos partâ, & de sexcentis eiusdem rationis.

O quàm sæpe vsu venit vt eiusmodi gaudijs mens plus æquo distenta, ijsque inani quadam complacentiâ adherescens, & cæca quadam φιλαυτία in hisce delinitionibus conquiescens, impetu quodam sese abripi sinat, totumque se effundat ad ijs perfruedum

dum

dum. His autem vir pius, cuique cordi est ne minima quidem maculâ mentem inficere, duplici occurret ratione. Altera est ut breui iaculatoria oratione illas ipsas motiones gaudij, ad earum auctorem reuocet, dirigat, cõtesteturque se eas nisi ad Dei gloriam admittere nolle. Altera ut eas etiam repellat, & à se, si fieri potest, procul abijciat, & ad tristitiam sese componat.

Non est hoc tempus (ita secum ipse loquatur) oblectationis, sed tristitiæ, quæ pœnitentiam in salutem stabilem operatur. Vbi tristitia, ibi sapientia. Extrema gaudij luctus occupat. Quæ materia gaudij, vbi omnia periculorum miseriarumque plenissima? vbi nulla salutis securitas? vbi incerta omnia, nutantia omnia? Placet esse me desolatum, tota die mœrore confectum. Bonum mihi repleti dolore, bibere calicem mœroris & tristitiæ, & epotare illum vsque ad fæces. Didici iam pridem beatos qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur. Scio vertendam tristitiã in gaudium, & gaudium quod nemo tollet à nobis: Et quamquam in præsentem molesta videatur & acerba tristitia secundum Deum, postea tamen fructum pacatissimum exercitatis per eam reddet iustitiæ.

Aliàs ita cum Deo sermocinetur. Tibi ô rex sæculorũ immortalis & inuisibilis honor, gloria & imperium, tibi quies & oblectatio

in

2. Cor.
7. 10.
Eccl. 5. 5
Prou.
34. 13.

Thren.
1. 13.

Ezech.
33. 33.

Heb. 12.
11.

in sæcula sæculorum, Amen. Dignus es ô Domine Iesu omni gaudio & exultatione, qui proposito tibi gaudio sustinuisti crucem confusione contempta. Bonum mihi tuis insistere vestigijs. Bonum mihi cruce tua con- Heb. 12. 2.
figi, non est equidem seruus maior Domino suo, neque discipulus supra magistrum; satis est seruo si sit sicut Dominus eius, & discipulo sicut magister eius. An non dedecet sub capite spinoso membrum esse delictarum? S. Bernardus.
An non iniquum gaudere famulum dum amaritudine repletur Dominus, & tristis est anima ipsius vsque ad mortem? Quocirca Matth. 26.
vertatur in luctum cithara mea, & organa Iob. 30. 31.
mea in vocem flentium.

Atque hæc de motionibus gaudij: sed quia non infrequentiores sunt tristitiæ affectus, ob varias calamitates, aduersosque casus quibus subiecta est hominum vita, si quando mens his affectibus vexabitur, etiam in ijs B. Paulum audiat, eamque ipsam quæ in tristitia inest molestiam, æquo animo & lubente ad Dei laudem perferat. Volo, mi Domine (ita ad Deum aspiret) hæc quantumcumque tristitia, graua & acerba, propter te perpeti; offero me insuper paratissimū ad grauiora, si ita ferat maior diuinæ tuæ maiestatis gloria, obsequiū, cultus, cui si per me vel minima accessio fieri potest, nihil detrecto, nihil reformido, nihil auersor quamlibet durum, imma-

immane, intolerabile videri possit. Ad hæc paratum cor meum Deus, paratū cor meum, non modò in hoc tempus quod certo eoq̄ue breui annorum numero circumscribitur, sed

in omnem æternitatem, quæ tibi coæua, terminum nescit: non facio animam meam pretiosiorē quàm me. Animam meam pro te ponam. Tecum paratus sum & in carcerem & in mortem ire. Atque vt se ipse soletur spe futuri, dicat. Veniet scio, veniet tempus illud, quando lugeantibus Sion dabitur corona pro cinere, oleum gaudij pro luctu, pallium laudis pro spiritu mæroris. Quando ad vbera portabimur, & super genua blandientur nobis. Quando gaudebit cor nostrum, & ossa nostra quasi herba germinabunt.

Si quem tristitiâ affectum delectat magis cogitare se meritò ea affligi atque adeò contabescere ob Dei leges toties à se, & tantum proteruita violatas: dicat cum quodam propheta. Iram Domini portabo, quia peccavi ei. Præclarè sanè mecum agitur quòd adhuc spirem, nec me repentina mors æternis supplicijs tradidit cruciandum. Vbi essem modò si summo iure mecum voluisset agere omnipotens Deus? An non essent ignis & sulphur, & spiritus procellarum pars calicis mei? An non portio mea, stagnum ardens igne & sulphure, quod est mors secūda? mors vitalis, mors immortalis, quæ cum hominem

mori

Act. 20.

24.

Luca

22.33.

Isa. 61.3

Isa. 66.

11.

Michea

7.9.

Pf. 10.6.

Apoc.

19.20.

mori non sinat, eum misera immortalitate donatū, perpetuis subijcit ærumnis? Quantula harum miseriarum pars est, ea quam patior tristitiâ? Quid dico pars, quando nec umbra earum est, non imago, nec vlla ratione cum ijs conferēda? Patere igitur hæc qualiacumque ô anima mea, perfer & obdura quandoquidem longè promerita es grauiora & acerbiora. Atque hæc de frequentandis aspirationibus, quibus ad Dei gloriam omnia nostra reuocamus, & earum occasione quemadmodum tristitia vel gaudio affectos ad Deū aspirare oporteat, paucis dicta sint.

CAPVT XII.

De laude Dei & gratiarum actione per orationes iaculatorias frequentandis.

LAUDE & gratiarū actione, Deo nihil gratius posse accidere traditū à Sâctis Patribus. Ac Chrysoft. quidem ita ratiocinatur. Propheta Iudæos alloquens non dicit; Tollite armenta bouum aut similæ mensuras, sed tollite vobiscum verba; quoniã maximū & pretiosissimum sacrificium sunt verba & laudes Dei, idque probat ex psalmo 68. vbi cū Deo bonorū omnium largitori gratias ageret Dauid pro victoria: Laudabo, ait, nomen

F Dei

Homil.
cū presbyter
esset designatur
tom. 5.

Osee
24. 31